

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 71 (2632) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 március 28

Az új jugoszláv kormány kitart a háromhatalmi egyezmény mellett

Németellenes tüntetések voltak Belgrádban. Mára helyreállt a távbeszélő összeköttetés Jugoszlávia és a külföld között

Macuoka mondotta: „A háromhatalmi egyezmény olyan szövetség, amelyet még nem látott a világ“

Jugoszláviában a helyzet meglehetősen zavaros. Az Avala jelentése szerint Pál herceg az elmúlt éjszaka saját kívánságára családjával együtt elhagyta a jugoszláv fővárost, hogy Athénbe utazzék.

A Német Távíráti Iroda jelentése szerint a volt kormány tagjait az államcsíny során, még csütörtök hajnalban letartóztatták.

A belgrádi metropolita — mint a MTL jelentette — rádióbeszédben egyesülésre szólította fel a jugoszláv nemzetet.

Milotic Stepan, Belgrád város új parancsnoka, felhívást bocsátott ki, amelyben felhívta a népet, hogy tartassa be a város vezetőségének rendelkezéseit, őrizze meg a rendet és nyugalmat és mindenki térjen vissza rendes munkahelyére.

Rómában csütörtökön a koradélutáni órákban terjedt el a jugoszláv válság híre és érthetően a legnagyobb feltűnést keltette. Jelenleg nem lehet távbeszélőösszeköttetés kapni Belgráddal és az ottani helyzetről kevés a hír. Róma a várakozás álláspontjára helyezkedett. A lapok még nem foglalnak állást a jugoszláv helyzettel kapcsolatban.

Szimovics tábornok felhívása a rend és nyugalom megőrzésére

Mint az Avala iroda közlése nyomán a Német Távíráti Iroda jelenti, csütörtök este összeült a minisztertanács Simovics tábornok, miniszterelnök elnököletével. A minisztertanácsban Subasic Iván, horvát bán is résztvett.

A minisztertanács befejeztével Simovics a sajtónak a következő nyilatkozatot tette:

— Ezekben a nehéz napokban Jugoszláviát nyugtalanság töltötte el a közügyek végzésének módja miatt. A bizonytalanság az utóbbi napokban olyan erővel nyilvánult meg, hogy már a közrendet fenyegette. A közvélemény e nyugtalanságának nyomása alatt jöttek létre a mai változások. Ebben a pillanatban, amikor Öfelsége II. Péter átvette a hatalmat és megalakította a szerb, horvát és szlovén nép nemzeti egységének kormányát, már nincs többé ok nyugtalanságra. A vezetésem alatt álló kor-

mány nevében legelőször fel kell szólítanom a polgárságot, hogy munkájában támogassák a királyi kormányt a pillanatnyilag első feladata megoldásában, nevezetesen: a belső rend és külső béke fenntartásában. Hazaszeretetre hivatkozva kérem Jugoszlávia öntudatos polgárait, hogy ne rendezzenek olyan tüntetéseket, amelyek feszültté tehérik viszonyunkat azokkal a szomszédainkkal, akikkel békében és ba-

rátságban akarunk maradni. Kérem őket, hogy ne ragadjassák magukat meggondolatlan lépésekre és ne adjanak hitelt semmiféle sugalmazásnak, bármelyik oldalról is jön az.

Mi magunkhoz hűek, függetlenek és méltók akarunk maradni, hogy sikeresen megoldhassuk a nemzetünk előtt álló feladatokat. Ennek első feltétele a teljes rend és a kifogástalan magatartás.

A Cvetkovics-kormány mögött nem állt elég erős belpolitikai párt

Belgrádból jelentik (MTI) Jugoszlávia és a külföld között a pénteki nappal a távbeszélő forgalom ismét megnyílt.

Belgrádból jelentik (NST) A Mai Nap írja: Pénteken délelben kormány nyilatkozat közzétételét jelentették be a jugoszláv kormány újjaalakításáról és a kabinet politikai irányáról. Hír szerint a kormány minden eszközzel a rend és nyugalom fenntartására törekszik. Politikai téren tovább folytatják Németországgal és Olaszországgal az együttműködést.

Rómából jelentik (MTI) A Popolo di Roma a következő Stefani táviratot közli: Rádióközlés szerint az új jugoszláv kormány elhatározott szándéka, tiszteletben tartani mindazokat a szerződéseket, amelyeket az előző kormány

kötött és fenntartani a békét a szomszéd országokkal, Róma álláspontja a jugoszláviai eseményeket illetően továbbra is várakozó.

Berlinből jelentik (MTI) Berlini jugoszláv körökben azt mondják, hogy

a jugoszláviai eseményeknek csak belpolitikai jelentőségük van. Egyszerűen arról van szó, hogy Cvetkovics miniszterelnök mögött nem állt elég erős belpolitikai párt. Az ellenzék erősebbnek bizonyult és most az új kormányzat a nemzeti egységet jelenti.

Szimovics tábornok nem angolbarát, hanem egyszerűen öreg katona, aki királyhű és erősen kezébe akarja venni az ország sorsát. Kormányzása nem jelent külpolitikai változást.

Nem engedik vissza Jugoszláviából a magyar kettős birtokosokat és munkásokat

A Mai Nap jelentése szerint a jugoszláv-magyar határon nagy érdeklődéssel fogadják a Jugoszláviából érkező híreket, amelyek új és új fordulatról számolnak be. A jugoszláv területen tartózkodó magyar munkásokat, valamint kettős birtokosokat a jugoszláv határőrök nem engedik vissza magyar területre. Ezt azzal indokolják, hogy a visszautazással várni kell — Péter királyt ma délelőtt koronázzák meg. Emlékeztetnek arra, hogy Cincár

Markovics Bécsből hazatérőben jökevény beszélt a magyar határőrökkel és magyarul azt mondta: „Viszontlátásra uraim!“ Ez volt az utolsó vonat, amely átment a határon. Mára virradó éjszaka megállapították, hogy Jugoszláviában hatalmas tömegek tüntettek Péter király mellett. Rendelet jelent meg a jugoszláv tartalékosok behívásáról. Az új jugoszláv kormány kitart a három egyezmény mellett.

A budapesti mezőgazdasági vásárra indítandó jugoszláv különvonat elindítása bizonytalanra vált.

Belgrádból jelentik: (NTI) Stefanovics csendőrség dandártábornok, Belgrád új rendőrfőnöke, a lakossághoz felhívást intézett, amelyben közölte, hogy megtiltja a további tüntetéseket és gyűléseket és a további intézkedései elrendelte a szesztilalmat.

Belgrádból jelentik: (NTI) A pénteki belgrádi sajtó teljes mértékben a II-ik Péter király részéről történt hatalomátvétel jegyében áll. A felhivatalos Vreme vezércikkében többek között megállapítja, hogy a szerb nép továbbra is hű marad barátaihoz. Megbecsüli az egyéneket, az élethez való jogot. Elhatározott szándéka, hogy békés és tisztességes életet biztosít.

A Politika így ír: A volt kormánynak semmiféle támasza sem volt a szerb nép soraiban. Az új kormány megfelel majd annak a feladatnak, hogy a nép között és a legfelsőbb államvezetés között közvetítő legyen. Az új kormánynak a horvátok és szlovének valamennyi eddigi képviselője, tagja maradt. Már ez a tény is eléggé világosan bizonyítja, hogy a csütörtöki változást belpolitikai okok tették szükségessé és a változás elkerülhetetlen volt.

A Pest írja: A belgrádi rádió szerint egész Jugoszláviában felfigyelnek a rendkívüli állapotokra figyelmeztetik a lakosságot. A szöveg elismeréssel nyugtatja, hogy a lakosság méltányosan fogadta a király trónralépésének híreit. A lakosságot felszólították, hogy engedelmessé, jókedvűvé és utasításoknak.

Berlini jelentés szerint német körökben továbbra is a legteljesebb tartózkodást tanúsítják a Jugoszláviában lejátszódott eseményekkel kapcsolatban. Megerősödött az a vélemény, hogy a változásnak belpolitikai indítói voltak. Politikai megfigyelők csak találgatásokra vannak utalva. Általánosságban azt hiszik, hogy a belgrádi kormány átalakítását abból a szempontból kell megítélni, hogy így tüntették fel a jugoszláv nép előtt a bécsi aktusban okmányok ellenében leszógott álláspontot, mely szerint Jugoszlávia hozzájárul Németország európai politikájához, de ennél többet nem vállal. A belgrádi kormány számos tagja miniszter volt a régi kormányban is. A berlini jugoszláv körök is hangsúlyozták ezt a szempontot.

Amsterdamból jelentik (Német Távközlési Iroda): Churchill miniszterelnök a londoni rádió jelentése szerint a konzervatív párt választmánya előtt kormányának első évfordulója alkalmából beszédet mondott. Miután megemlékezett Chamberlainról, megjegyezte, hogy egy évvel ezelőtt a kormányalakítással arra vállalkozott, hogy az országot a legsötétebb órákon viszi keresztül. A háború utáni időkre vonatkozóan kijelentette, hogy reméli, az angol pártok egyesülnek. Az atlanti-océáni eseta súlyos lesz, de meg kell nyerni, hogy az amerikai segítség Angliába jusson. Churchill ezután többek

között néhány megjegyzést tett a jugoszláviai eseményekkel kapcsolatban. Megjegyezte, hogy ezek az események a tengelyhatalmak ellen irányulnak. Belgrádban forradalom ütött ki. Egy új jugoszláv kormány — mondotta, — amely képes volna az ország szabadságát megvédelmezni, számíthatna mind az angol birodalom, mind az Egyesült Államok minden lehető segítségére.

Washingtonból jelentik (Német Távközlési Iroda): Welles, az Egyesült Államok helyettes külügyminisztere szerencsekívánatait fejezte ki az új jugoszláv kormányra, amelynek megalakulását Washingtonban örömmel fogadták. Welles a jugoszláv

kormányra az Anglia támogatásáról szóló törvény alapján tényleges anyagi segítséget ígért.

Németellenes tüntetések Belgrádban.

Belgrádból jelentik: (NTI.) Csütörtökön Belgrádban tüntetések voltak, amelyekben főképp a diákok és más fiatalok vettek részt. A tüntetők az angol követség épülete elé vonultak. A követség épületéből röpcédulákat dobtak le. A tüntetők betörték a német menetjegyroda ablakait. A város fontosabb pontjait a katonaság szállta meg.

érkezését a Hitler-ifjúság kürtjével adta hírül, az összegyűlt tömeg lelkesen üdvözölte. A kapuban dr. Meisner államminiszter fogadta a külügyminisztert.

A Führer két és fél óra hosszú tartó megbeszélést folytatott a japán külügyminiszterrel. A megbeszélésen, melynek során az összes időszaki kérdések szóba kerültek, jelen volt a berlini japán és a tokiói német nagykövet is. A tanácskozások annak a szívélyes barátságának a szellemében folytak, amely Németországot és Japánt egybefűzi.

A római látogatás programja

Rómából jelentik: (Stefani.) Macuoka japán császári külügyminiszter hétfőn érkezik Rómába. Kedden reggel III. Viktor Emánuel király és császár kihallgatáson fogadja. Délután látogatást tesz Ciano külügyminiszternél, majd megbeszélést folytat a Duceval. Szerdán a város nevezetességeit tekinti meg. Szerdán délután újabb megbeszélések lesznek, majd este Ciano külügyminiszter ad ebédtiszteletet. A japán külügyminiszter április 3-án utazik el az olasz fővárosból.

„Minden Angliára hulló bomba közelebb viszi a brit birodalmat a végső pusztuláshoz”

Hétfőn érkezik Rómába a japán külügyminiszter

Berlinből jelentik: (NTI.) Ribbentrop birodalmi külügyminiszter csütörtök este Macuoka japán külügyminiszter tiszteletére fogadást rendezett, melyen a csatlakozott államok követői — köztük a jugoszláv követ is megjelentek. A fogadás során elmondott beszédében Ribbentrop a többi között ezeket mondotta:

— Az Ön németországi látogatását Európa és az egész világ nagy figyelemmel kíséri. Különös jelentőséget ad ennek a látogatásnak az, hogy abban az időszakban történik, amely az Anglia elleni végső harc ideje. Ebben a végső harcban, amelyet az Anglia részéről ránk kényszerített háborúban folytatunk, a német és az olasz népet pártatlan fanatizmus vezeti. Minden Angliára hulló bomba egy lépéssel közelebb viszi a világbirodalmat a végleges megsemmisülés felé. A hajótör minden egyes elsüllyesztett tonnájával Nagybritannia egy darabja súlyed el véglegesen. Hadseregeink készen állnak. Anglia sorsa eldőlt. Mi már tudjuk, hogy Németország és szövetségesei a háborút már megnyerték és az 1941-ik esztendő végére az egész világ tudni fogja ezt. Németország, Olaszország és szövetségesei ma szoros sorsközösségek haladnak. Ez a sorsközösség elhatározta, hogy szembefordul mindenkivel, aki a háború kiterjesztésére törekedik és szembeszáll a szövetségeseink céljaival, akiknek célkitűzése a világbéke mielőbbi helyreállítása. Ma már a népek százmilliói vágyakoznak az új szociális világrendre és át vannak hatva az új szabadság eszméjével.

A háromhatalmi egyezmény minden eshetőséggel számolt

Macuoka külügyminiszter válaszában csatlakozva Ribbentrop fejtegetéseire, megállapította, hogy a háromhatalmi szerződésben sorsközösséget vállalt nemzetek minden eshetőséget tekintve vesznek. E szerződés jelentőségét mutatja az is, hogy egyre többen csatlakoznak hozzá, ami legjobban bizonyítja a tengely politikájának sikerét. Nagy örömmel szolgál, hogy ezeknek a nemzeteknek képviselőit itt láthatja. Nem szükséges külön rámutatnia arra, hogy milyen nagy jelentőségű a személyes kapcsolatok s a személyes barátság kiépítése a népek vezetői között. Japánban nagy mértékben érezték ennek hiányát eddig. Hiszi, hogy német részről

is osztoznak ebben az érzésben.

— Ezért vagyok most Berlinben — mondotta a külügyminiszter — hála a német birodalmi kormány meghívásának. Még egyszer a legszíntébb hálámért és köszönetemért fejezem ki a meghívásért és azért a barátságos fogadtatásért, amelyben egy nagy háború kellős közepén részesítettek.

A fogadás végén Macuoka külügyminiszter kijelentette, hogy ez a legnagyobb szövetség, amelyet a világ valaha is látott.

Két és félórás megbeszélés a Führernél

Berlinből jelentik: (MTI.) A Führer csütörtökön délután 4 órakor az új kancelláriabeli dolgozószobájában

fogadta Ribbentrop birodalmi külügyminiszter jelenlétében Macuoka japán császári külügyminisztert. A magasrangú japán vendéget, akinek

Keren eleste után Harrart is kiűritették az olaszok

Három teherhajót süllyesztettek el a németek egy hajókaravánból

Berlinből jelentik: (NTI.) A véderő főparancsnoksága jelenti: A légi-erő három harci repülőgépe csütörtökön Walles délnyugati partvidékén egy erősen biztosított hajókaravánból három teherhajót összesen 15.000

tonna tartalommal elsüllyesztett. — Megrongálták ezenkívül a hajókaraván négy másik hajóját, valamint egy ötödiket ugyanazon a tengerreszen egy megtámadott ellenséges hajókaravánból. Felderítő repülőgépeink több dél-angliai város kikötői berendezéseit, gyártelepeit és vasuti berendezéseit eredményesen bombázták. Az elmúlt éjjel csak gyenge ellenséges repülőkötelékek szálltak Nyugat-Németország fölé. — A romboló és gyújtó bombák csak a lakóházakban okoztak néhány helyen kárt. Néhány polgári személy életét veszítette. Néhányan megsebesültek. Walles partvidéke előtt haladó hajók támadásában Miller százados egymaga három kereskedelmi hajót pusztított el. Az ellenség a csütörtöki nap folyamán hat repülőgépet veszített. Egy repülőgéppünk nem tért vissza.

(Valahol Olaszországban.) Az olasz főhadiszállás 294 közleménye. A görög harctéren tüzérési tevékenység folyt. Légi alakulataink támadták az ellenség hadtáp központjait. Március 26-ra virradó éjjel csatahajó-egységek behatoltak a krétai Suda öbölbe és megtámadták az ott horgonyzó tengerészeti erőket és szállító hajókat, súlyos veszteséget okozva az ellenségnek. Egy ellenséges hadihajót elsüllyesztettünk. Angol repülőgépek bombázták néhány Egei-tengeri támaszpontokat. Több sebesülést okoztak. Hat heti szakadatlan véres harc után az ellenséges csapatok elfoglalták Kerent. A csata Keren közvetlen környékén tovább folyik. Csapataink kiűritették Harrart, hogy elkerülje a város bombázását.

MUNKÁSOK ROVATA

Feljelentették a Globus gyertyagyár tulajdonosát a Nemzeti Munkaközpontnál

Nagyvárad. Saját tud. Hét fiatal-korú munkásleány jelent meg tegnap a Nemzeti Munkaközpont nagyváradai szervezetének hivatalos helyiségében. A „Globus” gyertyagyár munkásnői mind, akik hosszú tüprengések után szánták el magukat arra, hogy panaszt emeljenek a gyár igazgató-tulajdonosa, Macesdorf Sándor ellen. Elképzelhető, hogy csak végső elkésztésük készítette őket erre a lépésre, mert hiszen Macesdorf ur. a fenyegetés és a megfélemlítés minden eszközét felhasználja, hogy éhbéren tartott alkalmazottaitól az illetékes tényezőkhöz való folyamodásnak még a gondolatát is távolítsa. A hét fiatal leány félénken, az ellenük alkalmazott terror hatása alatt szinte remegve adta elő Bodács Gyula tükárnak, hogy Macesdorf Sándor napi tíz óráig dolgoztatja őket napi 1 pengő bérért s kéri a Munkaközpont közbenjárását a lehetetlen állapot megszüntetésére.

Tíz hasonló sorsú munkás közül ez a hét leány merészkedett a törvény védelmét igénybevenni, vállalva azt a kockázatot, hogy a magyarizáló magatartásról közismert gyáros, aki munkásait háthaítésekkel és egyéb testi fenyegetésekkel szokta fenyegetni, azonnal elhagyja őket.

A Nemzeti Munkaközpont tükárnak megütközéssel vette tudomásul a fiatal munkásleányok panaszát és

azonnal megtette az intézkedéseket az ügy kivizsgálására.

Eredménnyel végződött a Pannónia kávéház és alkalmazottainak egyeztető tárgyalása. Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradai Nemzeti Munkaközpont vendégipari szakosztályához panasz érkezett a Pannónia kávéház és étterem alkalmazottaitól, melyben azt sérelmezték, hogy a Nemzeti Munkaközponthoz tömörült vendégipari munkások és munkaadójuk között március 1-én létrejött egyezmény egyes pontjait Nedelkó János, a Pannónia bérlejtje nem hajlandó betartani. A panaszok kivizsgálására és egyeztető tárgyalások lefolytatására a Nemzeti Munkaközpont részéről egy-egy tagot küldöttek ki s ez a bizottság a helyszínen tartotta meg a vizsgálatot. A bizottság tagjait a Munkaközpont jeltölte ki, a munkaadók részéről Jónás Lajos a Kék Macska igazgatója, a munkások részéről pedig Kövessy Géza szakcsoport tükár személyében. A két tagú döntőbizottság elnökeül Papp Györgyöt lapunk munkatársát kérte fel. A panaszok kivizsgálása és mindkét fél meghallgatása után sikerült mindkét érdekeltség részéről egyezséget kötni s így a lefolytatott tárgyalás teljes eredményre vezetett.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Dr Haász István tábori püspök Nagy- váradra érkezett

Saját tud. Tegnap számunkban már közöltük, hogy Haász István tábori püspök városunkba jön, hogy résztvegyen a honvédség alkikgyakorlatának befejezésén.

A tábori püspök délután fél 2 órakor érkezett meg, dr. Borbándy tábori főesperes kíséretében. A helyőrség tisztikarának küldöttsége vitáz Góthay Béla tábornok vezetésével a püspöki palota előtt fogadta az érkező főpásztort.

Dr Haász István a püspöki palotában lakik, szombaton délután részt vesz a tisztikar Katolikus Köri ebédjén.

Olasz banktöke vonul be a nagyváradai pénzpiacra

Megkezdte működését
a Magyar-Olasz Bank nagy-
váradai fiókjának

A nagyváradai bankéletbe új intézet kapcsolódik be a napokban. A törvényszék a Magyar Olasz Bank budapesti fiókjának kérésére ennek fiókját a helybeli cégek jegyzékébe bejegyezte.

A magyar közönségnek és egész közönségnek ez az esemény nagy öröme szolgál, mert köztudomású, hogy a Magyar Olasz Bank részvény többsége a legnagyobb olasz pénzintézet, a Banca Commerciale Italiana érdekkörébe tartozik, de részvényese meg a Vatikán is.

A Banca Commerciale Italiana a az érdekkörébe tartozó pénzintézetek egész világszervezetet képeznek az ezeknek útján a nagyváradai gazdasági életnek is módjában lesz ide bekapcsolódni.

A helybeli fiókot Pietro Cavalli központi igazgató fogja megnyitni és bevezetni, aki nemcsak mint a magyarországi olasz fascio vezetője, hanem mint Váradnak évekig volt gazdasági tényezője nagy közönségszűrésnek és szeretetnek örvend.

A Magyar Olasz Bank az Orsolya Zárda épületében nyitja meg helyiségét, mert a jelenleg ott működő Román Hitelbank felszámol és megszűnik.

„Saját módszereinkkel oldjuk meg a kisebbségi kérdést”

Kolozsvárról jelentik (MTI.): A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében a hazatért Erdély és keletmagyarországi területek állami elemiiskolái igazgatóinak részére rendezett átképző tanfolyamot száz hallgatóval a megyeház dísztermében Kis Károly dr., tanügyi főtanácsos tanfelügyelő ünnepélyesen nyitotta meg.

A megnyitáson a vallás- és közoktatásügyi miniszter képviseletében megjelent Balassa Bruno dr. miniszteri osztályfőnök. Ki beszédében rámutatott arra, hogy különösen fontos ezen a területen a nemzetiségi kérdés helyes megoldása. Nem kell idegen megoldások felé tekintetni, mert ezt a kérdést is megelégedésre oldhatjuk meg saját módszereinkkel.

A képviselőház felfüggesztette Wirth Károly és Gruber Lajos mentelmi jogát

Kimondták a kivételes hatalom meghosszabbítását

Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: A képviselőház péntek délelőtti ülését Tasnády-Nagy András elnök negyed 11 órakor nyitotta meg. Bemutatta Abauj-Torna megye közönségének ábratát, IV. Béla király érdemeinek törvényben való megörökítése tárgyában.

Azután áttértek a napirenden szereplő tíz mentelmi ügy tárgyalására. Váczy György előadó ismertette Wirth Károly ügyében a mentelmi bizottság javaslatát és a Kuria ítéletét. Wirth Károly mentelmi jogát ezután egyhangúlag felfüggesztették, illetve a bizottság javaslatát elfogadták. Ezután Gruber Lajos mentelmi jogát felfüggesztették fel, több hozzászólás és az igazságügyminiszter felvilágosító megállapításai után.

Több jelentéktelenebb mentelmi ügy tárgyalása után a Ház áttért a kivételes hatalomnak 1941 május hó

2-től kezdődő további négy hónappal való meghosszabbítására vonatkozó miniszterelnöki előterjesztés tárgyalására. A ház vita nélkül hozzájárult a kivételes hatalomnak további négy hónappal való meghosszabbításához.

Ezzel a napirenddel végeztek és az elnök indítványára a ház úgy határozott, hogy a legközelebbi ülést a jövő hét kedden délelőtt 10 órakor tartják, amikor a Német Birodalommal kötött adóügyi pótegyezmény beiktatását, továbbá a Winterschall Rt. berlini cég által alapítandó magyar Rt. részére biztosított adó és illeték kedvezmények tárgyában beérkezett törvényjavaslatok egyes szakaszairól döntenek és a közellátás érdekét veszélyeztető cselekmények büntetéséről szóló javaslatot tárgyalják. A ház ülése ezzel délelőtt 11 órakor véget ért.

készletét elidegeníti, felhasználja, el fogyasztja, vagy megsemmisíti vagy egyéb módon az igénybevétel elől elvonja, vagy a szállításra való felhívásnak nem tesz eleget. A kísérlet büntetendő.

A második szakasz kimondja, hogy az első szakaszban meghatározott cselekmény büntetési és büntetése három évig terjedhető börtön, ha a tett árdrágítás, vagy az állambiztonság nemzetközi érdekeit veszélyezteti, ha a cselekmény miatt szabadságvesztés büntetéssel már megbüntettetett és a büntetés kitöltése óta öt év még nem telt el, vagy pedig a húszszeres pénzt meghaladja annak a termékennyiségének, illetve annak a készletnek értéke, amely ezzel kapcsolatban az előző szakasz szerint büntetendő.

A harmadik szakasz szerint a büntetési esetnél hiányosított és a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztését is meg kell állapítani.

A negyedik szakasz kimondja, hogy a meghatározott büntetett vagy cselekmények miatt az eljárás az uppsala bíróság kizárólagos hatáskörébe tartozik.

Az utolsó szakasz megállapítja, hogy a jelen törvény érvénybelépésének napját a minisztérium rendelettel írja elő.

A közellátás veszélyeztető cselekmények büntetéséről szóló törvényjavaslat

Budapest, a Budapesti Értesítő jelenti: A képviselőház keddi ülésén tárgyalja a közellátás érdekét veszélyeztető cselekmények büntetéséről szóló törvényjavaslatot. Ennek első szakasza kimondja, hogy vétséget követ el és egy évig terjedhető fegyházzal büntethető az, aki az ország közellátásának érdekét súlyosan veszélyezteti.

1. A rendelkezésre álló termelő tényezővel és eszközökkel nem olyanfajta terményt, élő állatot, állati vagy növényi termelvényt, nyersanyagot, készáruat vagy nem olyan terjedelemben termel, nem olyan eljárással állít elő, mint ahogyan a törvény vagy miniszteri rendelet elrendelte.

2. Termények vagy termékek rendelkezése alatt álló készletét, a jogszabály rendelkezése ellenére, a forgalombahozatalkól visszatart, vagy nem olyan mennyiségben vagy nem olyan célra hoz forgalomba, mint ahogyan a jogszabály elrendeli.

3. Terménynek vagy termék készletét a kormány szabályainak meg nem felelő módon használ fel, vagy használható állapotban való tartásáról nem gondoskodik.

4. Terménynek vagy terméknek

rendelkezése alatt álló készletnek a hatóság által elrendelt bejelentés elmulasztásával, vagy hiányos bejelentésével eltitkolja.

5. A közellátás céljára zár alá vett

Rablás, lopás és orgazdaság miatt a vádlottak padjára került öt érmihályfalvai legény

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradai törvényszék hármias büntetőtanácsa népsziműbe illő falusi történet hősei felett mondott ítéletet pénteken déli 2 órakor. A vádlottak Adorján István, Kis Zsigmond és Pap Lajos földműves legények. Rial Herskó zsidó kereskedő és Tontei Gyula cigányzenész (alnéven Lica) az érmihályfalvai őszi vásár epilógusaként ülnek a vádlottak padján.

Összegezve a főtárgyalás eredményét. Adorján és Kis részeg állapotban összekerekült Hella Imre gazdalegényvel, aki két tehenet adott el a vásáron. Egyik vendéglőből a másikba mentek.

végül az Érselindibe utazó Hellát, mikor az állomás felé kísérték, Adorján és Kis a földre tepertek és 460 pengő pénzt elraboltak, majd visszamelve a vendéglőbe tovább folytatták az ivást, amíg le nem tartóztatták őket. Egyik bűnük, hogy közben négy esetben a faluban tengerit loptak és azt Rial Herskó vette meg. Tontei zenész tudott a rablásról, a hallgatás fejében 50 pengőt kapott. Rial, mint orgazda, Tontei mint bűnrészes voltak vádolva.

A fiatal vádlottak töredelmesen beismerték a bűncselekményt és édesanyjukkal együtt sirva hallgatták végig a vád és védelem beszédeit. Az egyébként jómódu vádlottak felett a törvényszék kihirdette az ítéletet. Eszerint a törvényszék a vádlottakat bűnösnek mondja ki és Adorján Istvánt 1 év 5 hónap, Kis Zsigmond 1 év 4 hónap, Pap Lajost 2 hónapi fegyházra ítéli. Az orgazda Rial Herskót 60 pengő pénzbüntetéssel sújtja. Tontei Gyula zenészt bizonyítékok hiányában felmentette a törvényszék. Adorján, Kis, Pap és Rial, valamint a védők megnyugodnak az ítéletben, az ügyész Rial és Pap ügyében súlyosbításért fellebbezést jelentett be.

Adorján, Kis és Rial Herskó édesanyja zokogva, drámai körülmények között vették tudomásul az ítéletet, illetve a fellebbezést.

„Románia számára csak politikai eszköz a németbarátság” — írja a Porunca Vremii

Bukarestből jelentik: A Porunca Vremii-ben vezércikkét ír Radulescu, a lap igazgatója és többek között ezeket írja:

— Mi nem vagyunk olyan mértékben Németország barátai, hogy eltelessük azt, hogy elsősorban románok vagyunk. Németország iránt érzett rokonszenvünk nem szolgálhat soha egyéb, mint annak eszközeül, hogy több haszonnal szolgálhassuk hazánkat. A román nép sorsa saját kezében van. A román népet nem le-

het megnyerni, csak abban az esetben, ha elismerik igazságát és nemzeti eszményét. A legnagyobb figyelmet kell fordítani a hadsereg kiépítésére.

Itt említjük meg a félhivatalos Universal cikkét, mely szöveveszi, hogy az egyik szereplő versenyló a „Szegec” nevet viseli. Felveti a kérdést, kinek érdeke népszerűsíteni ezt a magyar nevet? Nem szabad megengedni — írja, — hogy a román szenvedések városa nevével nevezzenek el akár egy lovat is.

Textil-szövetárak

selyemmaradékok

nagy választékban

PAROCZAY ISTVÁN

cégnél, Szent László-tér 7.

A nagyváradai premontrei
gimnáziumban eddig őrzött
bizonyítványok és okmányok
jegyzéke

(Második közzététel.)

Bauma Vince, sz. Várad, 1897. dec. 8., gimn. VIII. oszt. bizonyítvány. Benedek Magdolna, sz. 1899. marc. 20. Ugra, gimn. VII. oszt. biz. Beóthy Elemér, sz. Ócsi pusztá, 1899. okt. 2. gimn. VII. oszt. biz. Beóthy Konrád, sz. Gyapoj, 1898. ápr. 9. gimn. VIII. oszt. biz. Bernáth József, sz. Nagyvárad, 1911. III. 26. gimn. I/b. oszt. biz. Bihari Erzsébet, sz. Pilisszántó, 1907. III. 1. el. isk. értesítő könyv. Bihari Jenő, sz. Nagyvárad, 1895. június 16. gimn. IV/b. oszt. biz. Biró Kis Mihály, sz. Gyanta, 1901. III. 24. el. isk. VI. oszt. biz. + szül. akv. kiv. + újraoltási biz. Biró László, sz. Nagyvárad, 1907. jun. 2. főreál II. oszt. + gimn. III. oszt. biz. Biró Olivér, sz. Tisztásfalva, 1903. X. 3. el. isk. ért. könyv. Blága Gábor, sz. Fegyvernek, 1895. XI. 30. gimn. I/a. oszt. + elemi IV. oszt. + keresztlevelle. Blága Ödön, sz. Nagytótfalu, 1886. VII. 15. gimn. érettségi bizonyítvány. Bleyer Ella, sz. Sarkád, 1903. VII. 8. polg. IV. oszt. biz. Bodó Ágnes, sz. Eled 1900. X. 14. el. IV. oszt. + gimn. II., III. és IV. oszt. biz. Bodor Imre, sz. Vekerd 1897. XII. 16. gimn. VIII. oszt. biz. Bodor Gábor, sz. Vekerd 1897. XII. 31. gimn. V. oszt. biz. másolat. Bogdány József, sz. Váradszőlős 1909. XII. 4. el. ért. könyv + ker. lev. + újraolt. Bornemissza Andor, sz. Nagyvárad 1908. XII. 12. el. isk. ért. könyv + szül. akv. kiv. Boross Gyula, szül. Zsáka 1894. IX. 19. gimn. II/b. oszt. biz. Borsos József kolozsvári ref. főgimn. IV. oszt. bizonyítvány. Botocz János Váronkolyos 1909 VI. 16. el. isk. IV. oszt. biz. — keresztlevelle. Botos Lőrincz, sz. Körösgyeres 1898 V. 19. gimn. VII. oszt. biz. Braun Endre, sz. Biharkeresztes 1908. II. 26. el. is. IV. oszt. biz. X. I. gimn. Bródi Magdolna, sz. Nagyvárad 1907. román leányiskola II. oszt. biz. Bruchenthal Mihály, sz. Felsőderna 1908 I. 15. szül. akv. kiv., keresztlevelle, himlőolt. + el. ért. könyv. Brückner Elek, sz. Nagyvárad 1899 X. 29. gimn. IV/a. oszt. biz. Buchter Emilia, sz. Szolnok, 1904. XI. 29. gimn. VI. oszt. biz. másolata. Buzássy Barna, sz. Nagyvárad, 1898 V. 13. gimn. VIII. oszt. biz. Csernák Albert, sz. Tóvis 1893 III. 16. szül. akv. kiv. Dán István, sz. Mezőfény 1902 VII. 19. gimn. III. oszt. biz. Dancs Jenő, sz. Egeres 1902 IX. 18. kolozsvári piarista gimn. I/a. + nagyváradai gimn. II/a. o. Dénes Olga, sz. Rozsnyó 1905 II. 20. gimn. I. oszt. biz. + gimn. III. oszt. biz. Deutsch Ilona, sz. Oláhapáti izr. el. isk. IV. oszt. biz. Deutsch László, sz. Oláhapáti izr. el. isk. IV. oszt. biz. Deutsch Sándor, sz. Bihardiószeg 1910 III.—I. el. isk. IV. o. biz. újraolt. + sz. akv. Diétrich Janka, sz. Nagyszeben 1896 VI. 16. gimn. V. oszt. biz. Diószegi Károly, sz. Szalacs 1905. XI. 1. szül. akv. kiv. Domuczsa György, sz. F-homorod 1900 II. 17. gimn. III/b. oszt. biz. Duró Emma, sz. Nagyvárad 1898 VI. 4. gimn. VII. oszt. biz. Fábán Béla, sz. Gyoma 1906 VI. 2. gimn. I. oszt. biz. + keresztlevelle. Facsar Gyula, sz. Álbis 1909. XII. 18. el. isk. V. o. biz. + szül. akv. kiv.

(Folytatása következik.)

Épületátalakítással kapcsolatos
adókedvezmény

A m. kir. pénzügyminisztérium 140.000—1940. VII. sz. rendeletével a visszacsatolt területeken a rendeletben meghatározott és részletesen felsorola átalakítások esetében adókedvezményt engedélyezhet mindazon épületátalakítások után, melyeket 1940. évi december hó elseje után kezdenek meg és legkésőbb 1942. évi december 31-ig befejeznek.

A rendelet, mely a Budapesti Közlöny 1940. december 6-iki 278. számában jelent meg, mindenre kiterje-

dő részletes utasításokat tartalmaz. egyebekben a városi adóhivatal (földszint 18. sz. szoba) készséggel nyújt felvilágosítást minden érdekelt háztulajdonosnak.

Kívánatos lenne, ha minél több háztulajdonos venné igénybe a felajánlott kedvezményt, mert ezzel nemcsak tetemes — 50%-os — adóelőnyöket élvezhet, hanem nagyban hozzájárul városunk leromlott arculatának megváltoztatásához.

Városi adóhivatal.

MI AZ EMSZO?

A több oldalról érkező érdeklődés, amely az Emszo vasárnapi kulturdélutánja iránt érkezett, késztet bennünket arra, hogy egy kicsit rávilágítsunk az Emszo célkitűzéseire és munkájára azok előtt, akik ezt a mozgalmat még nem ismerik.

Az Emszo (Egyházközségi Munkásszakszövetség), — mint a neve is mutatja — az egyes egyházközségekben belül, az egyházközség önkormányzatának alapján alakul. Vezetősége: munkásvezetőség. Célja: magyar cél, melynek alapjait XI. Pius szociális körleveléből, a Quadragesimo anno-ból veszi. A hivatalos gazdasági rendszer diadalrajuttatását akarja a jelenlegi liberális kapitalista gazdasági renddel szemben.

Szociális hitvallása: Csak erős nemzet tudja magának biztosítani azt a helyet a népek között, amely megilleti. Ennek feltétele olyan társadalmi és gazdasági rend, amelynek alapelvei a szociális igazságosság. Tehát a kapitalista rendszer gyökeres reformját akarja, — mert ez nem képes népünk nagyrészét a proletársorból felemelni.

Az erős nemzet legfőbb éleforrása a keresztény család, amely a családi bér, magántulajdon, egészséges lakás, igazságos piaci árak és fokozott termelés nélkül fenn nem állhat.

A nemzet jóléte elsősorban a dolgozók munkájából fakad; a munka jogait pedig — ellentétben a mai gazdasági rendszerrel, mely azt nem adja meg — a hivatalos gazdasági rendszerben akarja érvényre juttatni.

Röviden összefoglalva ezek az Emszo célkitűzései és ezek elérésére folytatja társadalomszervező munkáját, mert mindezt megvalósítani csak külön emberrel lehet.

A mai élet legégetőbb kérdése az erkölcsi válság, melyet csak erkölcsi forradalommal lehet legyőzni! Ezt tartja az Emszo legfontosabbnak és ezért követeli tagjaitól egyenként az erkölcsi forradalmat önmaguk ellen is.

Ezt az utat tartja az Emszo járhatónak és a tények is ezt igazolják. 1936-ban indult útjára a mozgalom 10 budapesti csoporttal és ma több, mint 200 csoportja van az egész országban a városokban működő egyházközségek keretein belül. Falun ugyanezt a munkát a Kalot végzi és a négy népfőiskola, valamint a közel 500 ezer taggal működő agrár mozgalom munkája azt bizonyítja, hogy a föld népe is ezen az uton halad a szociálisabb és keresztényebb Magyarország újjáépítése felé.

M. Gy.

SZINHÁZ

Orvoskisasszony

Csütörtökön mutatta be a Szigligeti színház prózai együttese Hare Patricia Orvoskisasszony című színművét, Harsányi Zsolt fordításában. A darabnak sikere volt s a közönség nem egyszerűen nyiltszíni tapssal jutalmazta a pergő és remekül kidolgozott előadást szívet-lelékekkel játszó színészeket.

A darab rövid tartalma a következő: dr Lawrence Margaret sebész és dr Rains György orvos együtt dolgoznak báró Hunter, a híres orvosnő szanatoriumában. Georg szerelmes Margarethe, aki miatt már öt évet Indiában töltött, mivel kikoszorózta. Érzelmek nem változtak, de nem értik meg egymást. A szanatorium élteiből megkapó és megrázó jelenetek elevenednek meg előttünk. Margaret önálló vállalkozásba kezd, komplikáció áll be s Georg aki ismét el akar távozni, mindent félredobva rohan vissza, hogy segítségére legyen.

A színészek teljesítményükért minden dicsőreget megérdemelték. Margaret szerepében Jurik Ica nyújtott elsőrangú alakítást. Bájos, közvetlen egyénisége ez alkalommal is kiválóan ér-

vényesült. Sármasz Miklós komoly és kiforrott tehetsége végig lüktetett a darabon. Dicsőreget érdemel még Berengh Béla, Tanay Emil, Körössy Juci és Nádai Pál. A többiek: Molnár Iván, Fülöp Viola, Borsos Manci, Vágó Lenke, Barsy Béla, Nagy Ferenc, Horváth Mici, Pogány Janka és Barthos Csilla járultak hozzá a darab sikeréhez. Szándékosan hagytuk utoljára a kis Erdélyi Magdát, aki Norma szerepében nagy tetszést aratott.

A darabot Sármasz Miklós rendezte a töle megszokott pontossággal és körültekintéssel. (h. s.)

A színházi iroda közleményei:

— Az Orvoskisasszony nagy sikere. Tegnap mutatta be a színház prózai együttese Sármasz Miklós rendezésében. Harsányi Zsolt fordításában az Orvoskisasszony c. nagyhatású színművet. Az előadás kiváló teljesítménye a társulatnak. Akik a tegnap esti bemutatót résztvettek, nagy élménnyel távoztak a színházból. Az orvoskisasszony pénteken este A. bérletben,

szombaton este B. bérletben lesz a színház műsorán, mindenkor rendez helyarákkal.

— János vitéz — vasárnap délután 4 órákor. Kacsóh Pongrác örökbecsű daljátéka, a János vitéz lesz műsorán, rendez helyarákkal. Huska Jurik Ica, Kukorica Jancsi: Tanay Emil, Bagó: Molnár Iván, a gonosz mostoha: Pogány Janka, a francia királykisasszony: Horváth Mici és a francia király: Nagy Ferenc lesz.

— Iglói diákok — vasárnap este. A nagy sikerrel felújított Farkas Imre daljátéknak az Iglói diákoknak legközelebbi előadása vasárnap este háromnegyed 8 órákor lesz, rendez helyáru előadásban.

— Visszajön a Hungária balett. A világhírű Hungária balettet, amely legutóbbi ittléte alkalmával meghódította Nagyvárad közönségét, sikerült a színház igazgatóságának egy napi vendéglátásra ismét megnyerni és így április hó 1-én, kedden délután 4 órákor és este háromnegyed 8 órákor teljesen új műsorral lépnek Nagyvárad közönsége elé, rendez helyáru előadásban. — Az érdeklődésre való tekintettel jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

Heti műsor:

Péntek este háromnegyed 8 órákor: Orvoskisasszony. A. bérlet

Szombat délután 4 órákor filléres helyarákkal: Hamburgi menyasszony. Helyáru: 30 fillértől 120 fillérig.

A „Szent Monika Közösség”
tanulmányhete a Püspök-
fürdőn

A nagyváradi római katolikus egyházközség asszonycsoportja, a „Szent Monika-közösség” tanulmányi hetet rendez a Püspök-fürdőben. A tanulmányi heten való részvétel díja: teljes ellátásért napi 4 pengő, a tanfolyam költségeihez való hozzájárulás pedig napi 1 pengő. A rendezőség kéri, hogy minden hallgató vigyen magával ágyneműhuzatot, (párna, lepedő, paplanhuzat és a kiszámíthatatlan időjárásra való tekintettel előnyös a pokróchozat), lapos, mely tányért, evőeszközt, 2 poharat, szalvétát, csészét és csészéaljat, törülközőt. A tanfolyamra április 8-ig lehet jelentkezni. A nagyváradi asszonyok (alkalmas vonatkozástól) napenkénti kiutazással vehetnek részt a tanulmányi hét értékes előadásain. A kiutazók otthonról is élelmezhetik magukat. A tanulmányi hét díja azonban számukra is napi 1 pengő.

A tanulmányi hét célja az, hogy legalább 4 középiskolát végzett asszonyok részére lelki- és szellemi továbbképzést nyújtson, hogy egyéni, családi és társadalmi kötelességeinek, a katolicizmus és keresztény értelemben vett magasabbrendű hazaszeretet szellemében, jobban meg tudjanak felelni.

A tanulmányi hét előadói P. Borbély István S. J. rektor, Sik Sándor költő-egyetemi tanár, Dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök, Várkonyi Hildebrand O. S. B. egyetemi tanár, Csatóry Adél szoc. testvér, Horváth Ilona gazd. tanárnő, Ikerich Augustia szoc. testvér, Stadler Frieda írónő, Tanay Magda, Halmy Lujza. Az előadások április 16-tól április hó 23-ig tartanak. Egyébként a tanulmányi hetre vonatkozó mindennemű felvilágosítással, (felbélyegzett választólapok csatolása mellett), szívesen szolgál: Scholz Klára egyházközségi nővér, Nagyvárad, Pray Gy. a 5.

Teleki Pál miniszterelnök beszédét mondott Szatmármegye alakuló közgyűlésén

A nemzetiségi kérdésről, s a magyarság belső önbizalma szükségéről szólt. Kölcsey Ferenc főispán ünnepélyes beiktatása

Szatmárnémetiből jelenti a MTL: A hazatért részekkel kiegészült teljes Szatmár megye csütörtökön délelőtti ünnepélyes keretek között tartotta meg alakuló törvényhatósági közgyűlését, amelyen résztvett és felszólalt gróf Teleki Pál miniszterelnök is. Az alakuló közgyűlés a Pannónia-szálló zsufolt nagytermében folyt le. A közgyűlést Streicher Andor alispán nyitotta meg. Háláját fejezte ki a nagy Német Birodalomnak és Olaszországnak a támogatásért. Kormányzó Urunknak bölcs államvezetéséért és Teleki Pál gróf miniszterelnöknek munkásságáért, amellyel lehetővé tették a keleti és erdélyi országrészek visszatérését. Az alispán beszéde után a nagygyűlés közönsége lelkesen tün. tetett Horthy kormányzó és Teleki miniszterelnök mellett. Kozányi Zsigmond megyei főjegyző azután felolvasta az új bizottsági tagok kinevezéséről szóló belügyminiszeri rendeletet. A tagok között első helyen szerepel gróf Teleki Pál miniszterelnök, akinek a megye területén családi birtoka van és fiatalabb éveiben szolgabíró volt a megyében. Kölcsey Ferenc főispán mondta el azután székfoglaló beszédét, amelyet nagy eljénzéssel fogadott a közgyűlés.

A miniszterelnök állott fel azután szólásra. Megköszönte az üdvözléseket és hangsúlyozta, hogy többféle minőségben jött ide. Az idetartozás minőségében aztán mint miniszterelnök és harmadszor pedig mint igazmondó magyar ember, aki sok mindentől sokak számára meg kell mondja az igazat. A továbbiakban az összefogás szükségességéről beszélt és utalt arra, hogy az elmúlt rövid időszak eseményekben súlyos és gazdag volt.

Szatmár és Bihar példamutató hivatása

— A mi megyénk — mondotta a miniszterelnök — Bihar megye mellett, egyike ama két megyének, amely kicsinyben az egész ország sorsát tükrözi vissza és amelynek elől kell járnia az összefogás munkájában és példát kell mutatnia az egész országnak. A nemzetiségi kérdés, amely a megyét, az országot és a világot is egyaránt érdekli, egyik legfontosabb kérdése a megyének. Ha én magyart mondok, — folytatta a miniszterelnök — akkor ez alatt Magyarország minden lakóját értem, mert nálunk ez nem jelentett soha nemzetiséget, nálunk a nemzetnek nem volt nemzetiség érzése. Hazafiságnak neveztük azt az érzést, melyet a haza, mindegyikünk hazája bennünk közösen és együttesen keltett. Mi azt az embert, aki a hazának mi voltát tökéletesen átérzte, hazafinak neveztük, amikor magyarul beszéltünk és nem volt szükségünk ujonnan alakított „Nemzettestvér” és hasonló kifejezésekre, amelyeket nem ismert ez a nemzet sohasem. A nem-

zethez tartozott és tartozik mindenki, aki hazafi, akit áthat az összes hazafiaknak a nemzet egysége iránti érzése és a hazáért való közös munkát szolgálni akarja egész életével is. Mi ezt soha másképpen nem fogjuk fel és nem tudok úgy érezni Szent István Birodalmába visszatért nem magyar ajkuakkal szemben, hogy azt mondjam: nemzetiség. Én ugyanolyan honfitársakat látok bennük, mint a iöb-biekben és aki közülük visszatért, éppúgy a nemzethez tartozik, mert lelkében meg van az egység. Csak az nem tért vissza, akinek ez a haza új és azt kérem, hogy még a magyarok között se legyen senki, aki ezt a helyzetet útnak látja, mert mi folytatjuk azt a politikát, amely ezer éven át jellemezte a nemzetet. Ez a politika a megbékélés, az összefogás és szabadság politikája. A szabadság soha sem jelentette azt, hogy az egyik elnyomja a másikat. A szabadság

mindig mindenkinek egyforma szabadság volt. Nálunk a nemzet soha sem jelentett fajt, a nemzeti érzés soha sem jelentett magyarosítást. Nem jelentett magyarosítást a nyelvben, de jelentett magyar nemzeti érzést. A közvéleménynek fel kell ismernie azt a nagy feladatot, amely soknyelvű országnak mindenki iránt méltányos és igazságos kormányzást jelent. Kormányozni pedig csak olyan hajót lehet, amely nem esik szét. Nem szabad mindenkinek a maga helyén saját politikát csinálni. Ezt hangsúlyoznom kell itt, mert mi küssé hajlunk arra, hogy mindenki a maga módja szerint gyakorolja a hazafiságát és mert túl komoly időket élünk, semhogy a torzalkodás és széthúzás luxusát megengedhessük magunknak. Rá kell mutatni arra, hogy hol áll ma a nemzet. Nemcsak a kormányzati nehézségekről, hanem az ország nehézségeiről kell beszélnem.

Kivülről veszedelmek nincsenek, de belülről kell több lelkierő

— Kormányzati nehézségek — folytatta a miniszterelnök — mindig lesznek bármilyen kormány is áll. De higgyék el, a veszedelmek nem ott vannak, ahol félünk tőlük. Ha nekem gondjaim vannak, azokat sohasem külső események, vagy külső behatások okozzák. A nemzet belső erje, ennek az erőnek gyarapodása, vagy senyvedése az egyetlen, ami engem igazán érdekel. Egy kell, hogy mindig erős maradjon: a nemzet lelki egyensúlya, önmagában való bizodalma.

— Nézzünk szét és vegyünk példát, mert van egy pár nemzet, amelyről példát lehet venni. Sokszor szűgyelem magam, hogy panaszkodunk. Nem vagyunk elég ellenállóak és bátrak ebben a vonatkozásban és nem becsüljük meg azt, hogy ezer esztendő felfogás áll arról, hogy mi a nemzet. Ma az emberek nagyon a jelennek élnek. Innen Szatmár megyéből hangzott el egy megállapítás. 1833-ban Kölcsey naplójában áll, hogy a „korszellem” szóval minden veszedelmes csapongást indokolni akar-

Németország sohasem felejt el Magyarországnak az utóbbi időben tett nagy szolgálatait

Esser, német idegenforgalmi államtitkár üdvözlő szavai a Varga miniszter tiszteletére adott ebédén

Münchenből jelenti: (MTI) Varga József kereskedelem és közlekedésügyi miniszter — mint jelentették — csütörtökön reggel Berlinből Münchenbe érkezett Esser volt államminiszter, idegenforgalmi államtitkár meghívására. A szalonkocsiból kilépő minisztert először Esser államtitkár üdvözölte, majd a váróterembe vezette, ahol bemutatatta egymásnak a magyar és a német urakat. Ezután a pályaudvar előtt felsorakozott védőosztagos diszszadhoz kísérte a miniszter. A miniszter ellépett a diszszad arcéle előtt, miközben a magyar himnuszot játszották. Varga miniszter délelőtti a kíséretében lévő magyar urakkal együtt megkoszorúzta a müncheni nemzeti szocialista vértanúk emlékművét. A megko-

szorítás után a diszszad elvonult a miniszter és kísérete előtt. Ezután Varga József és kísérete látogatást tettek Schwarz birodalmi vezetőnél. Ezt követte a szomszédságban lévő Barna Ház megtekintése, ahonnan a nemzeti szocializmus kiindult. Ezt a vezéri épület megtekintése követte. Déli félgyakor Esser államtitkár 50 teritékes ebédet adott a miniszter és kísérete tiszteletére. Az ebédén a felköszöntőben Esser meleg szavakkal üdvözölte a minisztert és a kíséretében lévő magyar urakat. Megemlékezett arról, hogy alig egy hete Münchenben üdvözölhették az új magyar külügyminisztert, akinek látogatásakor mind német, mind magyar helyről gyönyörű beszédek hangzottak el. Most a legutóbbi

időben hebizonyosodott, hogy Magyarország minden tekintetben és minden erejével Németország mellett áll, nemcsak Németország mellett, hanem a jobb jövőt kívánó, jobb jövőért dolgozó Európa mellett. Az államtitkár hangoztatta, hogy Németország sohasem felejt el Magyarországnak az utóbbi időben tett nagy szolgálatait, amelyekkel a MÁV Németországot támogatta. Nem tartozik ide — mondotta az államtitkár — de köszönetet mondok az itt jelenlévő Horthy István MAV elnök urnak, Varga miniszter müncheni tartózkodása alkalmat nyújt arra, hogy részletesen megbeszéljük a két ország együttműködését az idegenforgalom terén.

Felhívás a visszatért erdélyi Futura bizományosokhoz és őskeresztény gabonakereskedőkhöz:

A Baross Szövetségbe tömörült vidéki Futura bizományosok és őskeresztény jogosított gabonakereskedők szakosztálya tolvó hó 30-án vasárnap d. e. 10 órakor Budapesten a Baross Szövetség székházában (VIII. Muzeum utca 17 szám) tartja 3-ik évi tisztújító közgyűlését, melyen létfontosságú határozathozatal történik. Minden Futura bizományos és őskeresztény kartársamat Baross szeretettel ezennel is meghívok és kérem, hogy saját érdeklükben siveskedjenek megjelenni, illetve képviseltetésükről gondoskodni.

Juhász József sz. o. elnök
Békéscsaba

tak. Azt hiszem, hogy nekünk lehet tanulni 1833-ból is és talán irányt mutatnak ezek a szavak az országnak is. Legyünk tehát bátrak anyagiakban, lelkiekben. Az ország gyarapodása nem területekből áll egyedül, hanem főként és legfőképpen abból a lélekből, amely eltölti. Egy nemzet, amelynek az utóbbi két esztendőben olyan hihetetlen szerencséje volt, mint nekünk és amilyen a világtörténelemben alig ismétlődik meg, becsülje meg azt, amit a történelem forgandósága könnyű módon hozott neki mert csak így tudja azt megtartani.

A miniszterelnök végül köszönetet mondott a főispánnak, hogy alkalmat adott a beszéd elmondására. A miniszterelnök nagy tetszéssel fogadott beszéde után letárgyalták a napirendet, majd a Pannónia-szálló nagytermében közebéd volt, amelyen több köszöntő hangzott el, amelyekre a miniszterelnök válaszolt. Teleki Pál és kísérete délután a Lál-motorossal visszautazott Budapestre.

SZÁNTAY JÁNOS

kalapüzeme, új helyiségében, Bazár-épület, színház oldal. Saját gyártmányun yulször és gyapju kalapok gyári árban. Telefon : 12-87.

Belvárosi mozgóban

Csütörtöktől

Ida regényeGárdonyi Géza regénye.
Turay Ida, Jávor, Agay Irén, Gózon,
Mály Gerő, Rajnay stb.Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
MA (volt Dorian) MA**A dzsungel hőse**

főszerepben: NOAH BEERI

és A motoros ördög

főszerepben: JACK HOLT.

APÓLLOBAN

A szépség szerelem és művészet
felejtethetetlen himnusza.**A Manderley ház
asszonya**

Előadások kezdete: 1/2 5, 7 és 1/2 10 órakor

**Április 30-ig be kell jelenteni
és letétbe kell helyezni a hadiköl-
csönkötvényeket****A később jelentkezők minden jogot elvesztenek kötvényeik
értékesítésére**

Budapest, a Magyar Távirati Iroda
jelenté: A hivatalos lap március hó
28-iki, pénteki számában megjelent
rendelet a hadikölcsönkötvények letét-
be helyezésére, illetve bejelentésére
előírt határidőket 1941. április 30-ig
meghosszabbítja. A rendelet egyúttal
rendeleteket tartalmaz azokra a
kérdésekre, amelyek a hadikölcsön-
kötvények letétbe helyezését, elrendelő
rendelet végrehajtása során merültek
fel. E kérdések a következők:

1. Azok helyett a hadikölcsönkötvény-
nyek helyett, amelyeket 1919—21.
években átmenetileg szerb, horvát,
szlovén megszállás alatti területen a
megszálló hatóságoknak beszolgáltattak,
ak a címletek beszolgáltatását igazol-
zó elismervényeket kell letétbe he-
lyezni.

2. Ugyancsak a címletek beszolgál-
tatását igazoló elismervényeket kell a
román hatóságoknak beszolgáltató
hadikölcsönkötvények helyett is le-
tétbe helyezni. Ha azonban a hadi-
köcsönkötvényeket annakidején
olyan román pénzügyigazgatóságnak,
vagy adóhivatalnak szolgáltatták be,
amelynek székhelye utóbb vissza-
toltatott, úgy a címletek átvitelét igazol-
zó elismervényt annál a pénzügy-
igazgatóságnál, illetve magyar királyi
adóhivatalnál kell letétbe helyezni,
amely az elismervényt kiállító román
hatóság hatáskörébe utalt tennivaló-
kat, vagy azok egyrésztét végzi.

3. Azok, akik a VIII. hadikölcsön-
kibocsátásához tartozó kötvényeket az
1918. év őszén bekövetkezett esemé-
nyek következtében kézhez venni már
nem tudták, a jegyzett összeg befize-
tését igazoló elismervényt helyezhetik
letétbe.

Ezekkel a most ismertetett rendel-
kezésekkel kapcsolatban illetékes hely-
ről ismételt felhívjuk az érdekeltek
figyelmét arra, hogy olyan hadiköl-
csönkötvények alapján, amelyeket
1941. április 30-ig letétbe nem helyez-
nek, illetve amelyekre vonatkozóan
ez időpontig bejelentést nem tesze-
nek, semmiféle jogot gyakorolni töb-
bé nem lehet.

**Egyes cipőfajtákat
feloldanak a zár alól**
Szabadon árusíthatók szandá-
lok, lakcipők, papucskok,
selyempipők és saruk

Budapest, a Magyar Távirati Iroda
jelenté: A közellátásügyi miniszter

ÚJ SZELLEM**a lakásművészetben ?**

rendeletet adott ki egyes bőrtalpu láb-
béli fajtáknak a zár alól való felol-
dása tárgyában. A rendelet értelmé-
ben az említett fajtájú bőrtalpu láb-
béli kiszolgáltatása ellenében utal-
ványt adni vagy elfogadni nem sza-
bad. A zár alól feloldott lábbelik kö-
zött vannak a különböző szandálfélék,
egy- és kétféle felsőrész-
szel bíró felcipők, saruk, női estélyi
cipők, papucskok, bocskorok, bármi-
lyen felsőrészszel házcipők, valamint
laklak felsőrészszel bíró cipők. Aki a

rendeletben foglalt rendelkezések
bármelyikét megszegi, vagy kijátsza,
kihágást követ el, amely büntetendő.

**Április elején kezdődnek
Berlinben a magyar-német
kereskedelmi tárgyalások**

Budapestről jelentik: Az érvényben
lévő magyar-német kereskedelmi
szerződés hatálya június hó végén jár
le. Az új egyezmény megkötése cél-
jából április első napjaiban Nickel
Alfréd meghatalmazott miniszter ve-
zetésével magyar bizottság utazik
Berlinbe, hogy az esedékes tárgya-
sokat lefolytassa. A bizottságban részt-
vesz Schlick István miniszteri oez-
tályfőnök a kereskedelmi miniszter-
ium és Szél János miniszteri oez-
tálytanácsos a Kereskedelmi Hivatal
részéről. A tárgyalásra kerülő nagy
anyagra való tekintettel több hetes
tárgyalásokra van kilátás.

Nagyvárad thj. város polgármestere
Városgazdasági ügyosztály
8907 - 1941

Tárgy: Nagyvárad város közin-
tézmenyei részére az 1941. év-
ben szükséges papír és iroda-
szerek szállításának vállalata-
ba adása

Ajánlati felhívás

Nagyvárad thj. város polgármestere
hivatala a város és községi részére az
1941. évben szükséges papír és iroda-
szerek szállítására a Községi
szabályzat 15. paragrafusának 5. pont-
ja alapján zártkörű versenytárgyalást
tart.

A szállítás költségei költségvetésileg
szabályszerűen biztosítva vannak.

Az ajánlat megtételére szükséges
ajánlati űrlapot a hivatalos órák alatt
a város gazdasági ügyosztályánál lehet
díjmentesen igényelni és ugyancsak
ott a papír és írószerek minták is meg-
tekinthetők. Az ajánlatokat cégszerű
aláírással kell ellátni. Ha az ajánlat-
tevő nem kereskedő, úgy ajánlatot
irt ajánlatot tanuk nélkül ideger ké-
zel, vagy írógéppel irt ajánlatot pedig
2 tanuval előttemezve kell aláírni.
Ugyanigy kell aláírni az ajánlat eset-
leges mellékleteit is.

Az ajánlatban kihuzásnak, törlésnek,
vakarásnak, beszurásnak, vagy egyéb
javításnak nem szabad előfordulnia.
Ha az ajánlaton annak benyújtása
előtt javításra mégis szükség van, ezt
az ajánlat végén különzáradékban, a
javított tételek tüzetes felsorolása mel-
lett ugyanugy kell aláírni, mint ma-
gát az ajánlatot.

A több ivből álló ajánlatot esetleg
mellékleteivel együtt zsinórral kell
egybe fűzni, a zsinór végét az ajánlat
hátlapján cégszerűveget tartalmazó pe-
csettél kell ellátni.

Az aláírt ajánlatokat sértetlen borít-
ékban elhelyezve, pecséttel lezárva,
1941. április hó 5-ik napján déli 10
óraig személyesen vagy posta útján
kell Nagyvárad város gazdasági ügy-
osztályánál I. emelet 24. sz. benyújtani.

Az ajánlatok ugyanaz nap déli 11
órákor a város gazdasági ügyosztályán
lesznek felbontva. A felbontásnál a
magukat igazoló ajánlattevők, vagy
megbízott képviselőik jelen lehetnek.

Az ajánlattevő pályázó a 71.200—1938
Ip. M. rendelethez foglaltak igazolásán
kívül, amennyiben az 1939. évi IV. t. c.
I. §-a nem alkalmazható, az annak, il-
letve a 2. §-nak alkalmazása szempont-
jából lényeges ténykörményeket a
7710—1939. M. E. sz. rendelet 1—4 §-ai,
illetve a 64. § szerint tartoznak igazol-
lítani az itt előírtaktól eltérőleg kiál-
lított ajánlat a Községi Hivatal adaitésé-
nél nem jön figyelembe.

Az ajánlat borítékját a következő
felirattal kell ellátni: „Ajánlat Nagy-
várad város és községi részére az
1941. évben szükséges papír és iroda-
szerek szállítására.”

Az ajánlattevők a végleges döntés
megtörténteig kötelezettségben marad-
nak. Az ajánlatok között az árakra te-
kintet nélkül a választás szabadon tör-
ténik.

Ha az ajánlattevő bejegyzett cég
csatlólnia kell a cégjegyzésre vonatko-
zó adatok igazolására szolgáló okirato-
kat. Az ajánlattevőknek iparjogositvá-
nyát egyszerű másolatban is csatlólni
kell.

Azok az ajánlattevők, akik közszál-
lítást már teljesítettek, kötelesek ezt
ajánlatukban a megrendeítés megneve-
zésével, a szállítás minősége, értéke és
a teljesítés ideje megjelölésével meg-
említeni.

Ajánlatot kizárólag csak magyar
gyártmányú árukra lehet tenni, ame-
lyet az ajánlattevő igazolni tartozik.
Nagyvárad, 1941. március 27.

Dr Gyapay, s. k
h. polgármester

OLVASÓKÉ A SZÓ...

A közönség apró kis panaszait egy közöljük, ahogy hozzánk érke-
tek. Kicsi panaszok ezek, ha részvét nélkül nézzük, de mindjárt meg-
nőnek, ha arra gondolunk, hogy életsorsokat takarnak. A magunk ré-
széről is felhívjuk az illetékesek figyelmét ezekre az egyszerű, de an-
nál őszintébb levelekre. Magyar fajtánk nyíltsága bontakozik ki bennük,
nem sugdosódik, nem lazik titokban, hanem elmondja nyíltan pana-
szát. Becsüljük tehát még jobban ezért.

Vigyázzunk a zseccselésze

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Ismerve a „Magyar Lapok” közér-
dekű munkásságát, kérem, hogy pa-
naszomnak b. lapjukban helyt adni
szíveskedjenek. E hó 26-án a közvü-
gáhidon villánszerelési munkálato-
kat végeztem és meglepve láttam,
hogy szebbnél-szebb kövér sertésekkel
vágunk a hentesek, nem is tiszta, ha-
nem vagy ötvenet. Arra gondoltam,
hogy veszek ott magamnak vala-
mennyi, az oly nehezen beszerezhető
fontos élelmiszerből. Kértem az egyik
henteset, hogy adjon vagy 2 kiló zsirt.

Azt mondta, hogy ilt nem adhat, ha-
nem menjek az üzletbe holnap, majd
ott ad. Kértem még másoktól is, de
ugyanazt a feleletet kaptam. Másnap
elküldtem a feleségem, hogy ő vásá-
roljon s már előre is örültem, hogy
lesz egy kevés zsír a háznál.

Délben, mikor hazamentem, fele-
ségem majdnem sírva fogadott. Ösz-
széjarta a megadott címeken a hen-
teseket, a belvárostól ki a perifériá-
kig, de sehol egy gramm zsirt sem
kapott. Egyes helyeken bizalmasan
azt mondták neki, ha előre kifizet
3.50—4 pengőt kilójáért, akkor más-
nap jöjjön érte és megkapja.

Kértem a Szerkesztő urat, hogy
tudjak én, szegény munkásember lé-
temre 4 pengőt adni egy kiló sza-
lonnáért? És miért csak az tud sza-
lonnához jutni, akinek az Isten meg-
adta, hogy 4 pengőt fizethessen. Ké-
rem Szerkesztő urat, panaszomat kö-
zölje, hátha a hatság is tudomást
szerez róla és megakadályozza ezt a
tarthatatlan állapotot.

Máradtam tisztelettel:

Kovács Sándor,
szerelő.**Munkát a frontarcasoknak**

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Kérem a Szerkesztő urat, mint a
lap állandó olvasója, hogy közös pa-
naszunkra hívja fel az illetékes ha-
tóságok figyelmét. Fureszának tartjuk,
hogy mi, frontarcosok alig tudunk
bejutni a városi közmunkákhoz. Se
házunk, se lakónk nincsen, teljesen
jövedelem nélkül vagyunk. Annál
nagyobb az elkeseredésünk, amikor
olyanokat látunk ott, akiknek házuk,
lakójuk van. A mi előjegyzési lap-
jainkat nem találják, vagy egyszere-
rűen félreteszik. Az is méltó felhábo-

rodást kelt köreinkben, hogy a zsi-
dók és románok vigán dolgoznak,
boldogulnak. Alig tudjuk már fen-
tartani magunkat és családunkat. Há-
zigazdánk azzal fenyegetőzik, hogy
kitesz bennünket, leveszi lakásunk-
ról az ajtót, ablakot. Mit csináljunk,
ha nem kapunk munkát. Jó lenne be-
vizsgálni az ügyet. Ne csak a protek-
ciósok kapjanak munkát, hanem
mi is.

Hazafias tisztelettel:

T. I. olvasó.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.

BLÓFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30.
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
adunk vissza

ERDELYBE UTAZOTT A KULTUSZ ÁLLAMTITKÁR. Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: Fáy István magyar királyi titkos tanácsos, kultuszállamtitkár, március 28-án mintegy nyolcnapos tartózkodásra Erdélybe utazik, ahol a kormány képviselőiben részvesz a Kolozsváron megtartandó első református egyházkerületi közgyűlésen. Azután az erdélyi kulturintézmények megtekintése végett még több városba ellátogat.

Gyorsírást, gépirást
Szabó Ferenc
okl. írásszaktanítónál tanulhat
Kossuth L. u. 11. II. em.

Megnyitották a majnafrankfurti zsidó kutató intézetet. Majna-Frankfurtból jelenti: A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Szerdán délelőtt nyitották meg ünnepélyes külsőségek között Majna-Frankfurt városának, a Rómernek ugynevezett polgátermében, a német császárok ősi koronázó helyén a zsidókérdéssel foglalkozó kutatóintézetet. A megnyitó ünnepségen számos met és külföldi politikai és tudományoséleti előkelőség vett részt. Magyar részről Rajniss Ferenc országgyűlési képviselő, Kultsár István kultuszminisztériumi osztályfőnök és dr. Kovács Alajos nyugalmazott államtitkár, a statisztikai hivatal vezérigazgatója, bulgár részről Siskov ügyvéd, román részről pedig Cuza egyetemi tanár jelent meg a megnyitó ünnepségen.

Hol étkezzünk?
Kat. Köri „Mátyás“
söröző és étterem Szilágyi D. u. 5.

Temetések. Özv. Lukács Vasílienne szül. Gyöngy Mária 54 éves korában meghalt Rakovicza utca 27. sz. lakásán. Temetése március 29-én délután 4 órakor lesz a Rulikovszky temetőben. — Filiman Pál 75 éves korában Belfia községben meghalt. Temetése március 29-én lesz a betfiai temetőben. (Caritas.)

APOLLÓ filmszínházban a film nagyságára való tekintettel előadások kezdete: fél 5, 7 és fél 10 órakor.

SZLOVÁKIÁBAN A ZSIDÓK NEM TÖLTETHETNEK BE VEZETŐ TISZTSÉGEKET. Pozsonyból jelenti: (Budapesti Tudósító) A központi gazdasági hivatal rendelettervezetet dolgozott ki. A tervezet szerint megakadályozzák, hogy Szlovákiában a zsidók továbbra is vezető állásokat és vezető tisztségeket töltsenek be.

6 művészi levelezőlap 4 pengő
RÓNA fényképésznél
Teleki P. utca 4. sz.

ULLEIN-REVICZKY ANTAL KORMÁNYZÓI KITÜNTETÉSE. Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére dr. Ulléin-Reviczky Antalt a tudományos szakirodalom művelése terén szerzett érdemei elismeréséül, egyetemi ny. rk. tanári címmel ruházta fel. A kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy vezérleveli Kozma Miklós titkos tanácsos a Német Sasrend nagykeresztjét elfogadja és viselje.

APOLLO filmszínházban a film nagyságára való tekintettel előadások kezdete: fél 5, 7 és fél 10 órakor.

Felhívás a székely főiskolai hallgatók volt Mikes zaslóaljának tagjaihoz. Budapestről jelenti: (MTI) Felhívjuk a Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesületének azokat a tagjait, akik 1922-ben a Mikes-zaslóalján szolgáltak, hogy a nemzetvédelmi kerest igénylése céljából, személyesen, vagy írásban jelentkezzenek a SZEFEHE Mikes zaslóaljának volt parancsnokánál, Kolozsváry Borcsa Mihálynál.

Szigligeti Színház
Visszajön a **Hungária balett**
teljes együttese!
1941. április hó 1-én kedden délután 4 órakor és este 8 órakor
rendes helyekkel!

A faipari munkaadók taggyűlése folyó hó 30-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az ipartestület székházában tartják a faipari munkaadók taggyűlésüket. Felkérjük a leigazolt tagokat okvetlenül megjelenni szíveskedjenek és hozzák magukkal az új iparigazolványt és szakosztályi tagsági könyvecskéjüket. Vezetőség.

Hol szórakozzunk?
Kat. Köri „Mátyás“
söröző és étterem Szilágyi D. u. 5.

Leharapta a felesége orrát. Budapestről jelenti: Tegnapi éjszaka a Pongrácz-ut egyik barakkházába hívták a mentőket. Az őrszemes rendőr, aki a ház körül járt, vérszes kiáltózsokra ment be a házba és ott Furtner József napszámos feleségét eszméletlen állapotban, váresen találta. Kiderült, hogy zajos veszekedés után férje leharapta az asszony orrát. A mentők súlyos állapotban vitték a Rökus-kórházba, a férjet pedig a főkapitányságra állították elő.

APOLLÓ filmszínházban a film nagyságára való tekintettel előadások kezdete: fél 5, 7 és fél 10 órakor.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a **MAGYAR LAPOK**-at.

„Magyar Lapok” gyűjtése az árvizkárosultakért

A váradszentmártoniak gyűjtésének részletezése — ami tegnapi számunkból helyszűke miatt kimaradt — a következő:

Telephy Marcell 5, Özv. Pap Miklósné — 20, Jéger József 1, Vas Sándor — 40, Makovei János — 50, Rácsor Mihály — 50, Páth Ferenc 2, Papp Mihály 1, Rác János 2, ifj. Lőpincz József 1, Csorba Antal 2, Nagy Ferenc 2, Csorba Zoltán 2, id. Bisztricsány Dezso — 50, id. N. N. 2.60, ifj. Vaskó Lajos — 20, Gále Demeter — 20, Mainkó János 1, Dvin János 1, Fecser Elek 2, Vékony István — 20, Szutor József — 34, Sterk György — 50, Vekerdí Bé

lint 1, Özv. Bisztricsány Károlyné 5, Trombitás Gyula 5, Barta István 1, Takács Vilma 2, Goldberg József 5, Klein Márton 5, Székely Ignác 5, Szűcs Márton 2, Andó Ferenc és neje 10, összesen 69.14 pengő.

Eddigi gyűjtésünk 7009.82 P
Ujabb adományok:
Indig Kefegyár munkásai
Nagyvárad 20.— P
Képes István és neje,
Nagyvárad 2.— „
Tóth Sándor főgépész,
Nagyvárad 10.— „
Összesen 7041.82 P

Üngyuitók újra kaphatók
TISZAY óránál Rákóczi-ut 6.

Megkezdődnek a jugoszláv-magyar kereskedelmi tárgyalások. Belgrádból jelenti: (MTI) A magyar-jugoszláv gazdasági tárgyalások csütörtökön délután Belgrádban programszerűen megkezdődtek. A magyar delegációt Nickl Alfréd rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter vezeti.

10.000 pengős büntetés a zsidótörvény kijátszásáért. Budapestről jelenti: A VII. kerületi rendőrkapitányság büntetőbírája Radvány Józsefet, a Posztókereskedelmi Vállalat Rt. volt ügyvezető igazgatóját a zsidótörvénybe ütköző többrendbeli kihágás miatt 100 napi elzárásra átváltoztatható 10.000 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős. — Ugyancsak a VII. kerületi rendőrkapitányság büntetőbírája Grünbaum Miklóst, akinek a Rákóczi uton van divatáru üzlete, jogerősen 20 napi elzárásra átváltoztatható 2000 pengő pénzbüntetésre ítélte a zsidótörvénybe ütköző kihágás miatt.

VALTOZÁS A SZIGLIGETI SZEMINÁRIUM PROGRAMJÁBAN. Csütörtökön este 6 órakor kellett volna dr. Hlatky Endrénének és Hasznos Imrénének megtartania a Szigligeti Szeminárium első előadását. Hlatky Endre főispán egészségi állapota egyelőre nem engedi meg, hogy pódiumra lépjen. Az első szemináriumi előadást így kedden, április 1-én este 6 órai kezdettel tartja meg, most már minden körülmények között. Előadó Hasznos Imre lesz, aki a szentistváni államészmét ismerteti a Kereskedelmi Csarnokban. Az előadás díjtalan s minden érdeklődőt szívesen látnak.

APOLLÓ filmszínházban a film nagyságára való tekintettel előadások kezdete: fél 5, 7 és fél 10 órakor.

RENDELETTÖRVÉNY ROMÁNIÁBAN A VÁROSI ZSIDÓBIRTOKOK ÉS INGATLANOK KISAJÁTÍTÁSÁRÓL. Bukarestből jelenti: (MTI) A városi zsidó birtokok és ingatlanok kisajátítására vonatkozó rendelettervezetét szerint ki kell sajátítani a városokban lévő egyéni, társulati és egyesületi tulajdonban lévő birtok birtok bejelentése. A kártérítést állampapírokból fizetik. A mai naptól kezdve zsidók nem vásárolhatnak városi ingatlanokat.

Hol sörozzunk?
Kat. Köri „Mátyás“
söröző és étterem Szilágyi D. u. 5.

* Butoraink országos hírnevének titka: megbízható minőség, olcsó árak, izléses forma. „Arta” butorcsarnok Nagyvárad, Pannónia szálló mellett.

Hol tartjuk összejöveteleinket?
Kat. Köri „Mátyás“
söröző és étterem Szilágyi D. u. 5

ROOSEVELT RENDKÍVÜLI ÁLLAPOTOT LÉPTET ÉLETBE. Rómából jelenti: (MTI) A *Popolo di Roma* newyorki távirata szerint nem akar elmúlni a hír, amely szerint Roosevelt tengeri útjáról visszatérve kimondja a rendkívüli állapotot, ami lehetővé teszi, hogy a kormány hatalmával közbelépjen a gyárakban és üzemekben a munkabeszűntetés megakadályozására és ezzel előmozdítsa a haditermelés folytonosságának fenntartását.

RADIO

VASARNAP, MARCHIUS 30.
Budapesti I

- 8.00 Ébresztő. Szózat. Hanglemezek.
8.45 Hírek.
10.00 Református istentisztelet a Kálvin téri templomból.
11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domonkos rendi templomból.
12.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
12.30 Voros Sári és Szánthó Gyula magyar nőiákat énekel, kíséri Farkas Jenő cigányzenekara.
13.00 Rádiókronika. Elmondja Papp Jenő.
13.45 Hírek.
14.00 Hanglemezek.
15.00 Időszéri gazdasági tanácsadó.
15.45 Szalonötös.
16.30 Adám mindenkié. Előadás.
17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Hangképek a Diósgyőri MÁVAG Ujpesti nemzeti labdarúgó stadionból.
17.45 Honvédműsor.
18.30 Székesfehérvári Zenekar. Operett és filmrészletek.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
20.00 Sport- és löversenyeredmények
20.15 Kiváncsi asszonyok. Vigjáték három felvonásban.
21.40 Hírek.
22.00 Közvetítés a Vadászoktól szállóból. Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Pátria tánclemezek.
24.00 Hírek.

Budapest II.

- 10.30 A manysz-Pesztvári Autóbuszüzeme matinéjának közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből.
12.05 Levente rádióelőadás.
12.30 Vitéz Keresztés Fischer Ferenc dr. m. kir. belügyminiszter felavatja a Kassai Egészségházat. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor dr.
15.05 A Magyarországi Munkásdajalegyletek Szövetsége képviselőtében a Magyarországi Építőipari Munkások Országos Szövetsége Dalkara. Vezényel Vándor Sándor.
18.30 Emlékezés Pethes Imrére. Irta: Rozsnyai Kálmán. Felolvasás.
19.00 Hanglemezek.
20.00 Hírek.
20.10 Közvetítés a Pannónia szállóból. Veress Károly és fia cigányzenekara muzsikál.
20.40 A lélektani regény. Kolozsvári Grandpierre Emil előadása.
21.05 Beethoven: c-moll zongoraharmonia.

HÉTFŐ, MARCHIUS 31.
Budapesti I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Etrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Pesti élet száz év előtt és ma. — Irta Szirmai-Kalós Margit. Felolvasás.
10.45 A hazafi. Rexa Dezső előadása.
11.00 A VII. Közigazgatási Továbbképző tanfolyam záróülése. A közvetítést a belügyminisztérium díszterméből vezeti Budinszky Sándor.
12.00 Harangszó. Himnusz.
12.10 A Rádió szalonzenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Rendőrzeneke. Vezényel Szöllösy Ferenc.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Horváth Jancsi cigányzenekara.
16.15 Diákéletről.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Közvetítés a Palatinus szállóból. Weidinger Ede szalonzenekara játszik.
18.00 Tavaszsi síp. Tóth László dr. elbeszélése.
18.25 Bőszörményi Nagy Béla és Palaky Márta kétzongorés hangversenye.

A polgármester kérelme
Nagyvárad város közönségéhez

Támogassuk az önkéntes tűzoltók újra megalakult testületét

A román uralom a nagyváradai Önkéntes Tűzoltó Testület működését be- szüntette az 1924. évben.

A Nagyváradai Önkéntes Tűzoltó Testület 1866-ban alakult, tehát 75 éves multra tekinthet vissza. Ebből az 1924-től 1940. évig terjedő 16 éves kényszerű szünetet leszámítva, közel 60 év esik tényleges működésre.

A Nagyváradj Önkéntes Tűzoltó Testület volt tisztjei, legénysége megerősödve a testületbe újonnan belépő tagokkal a felszabadulás első percétől fogva tömörültek az 1884. évben felavatott testület zászló alá. Az újjáélelt testület első ténykedése a tűzoltói ideált jelképező zászló ujjaszente- lése és a testület időközben kidölt nagynevű vezetői sirjánál való tisztel- ges volt.

A tűzrendészeti törvény 1936. évi X. t. c. alapján megszervezett városi hiva- tásos tűzoltó testület és mentőállomás mellett az önkéntes tűzoltó testület működésére is szükség van.

A tűzoltóságnak jelentősége a mai viszonyok mellett és a légólatom terén reáharul feladatok folytán megnövekedett. Mig korábban a tűzoltó a béke katonája volt, — ma már a nemzeti értékek, a polgárság vagyon és életbiz- tonsága mellett, magasabb nemzeti cé- lokat, honvédelmi érdekeket is szol- gál. A tűzoltóságnak nemcsak a tűzoltás a feladata hanem mint kárelhárító műszaki alakulat szerepel és mint ilyen a légólatom egyik legfontosabb szerve. Végzi a tűzoltást, első segély- nyújtást és mentést, műszaki mentést és gázvédelmet.

A város hatósága, a törvény alapján reáharul feladatok keretében a hiva- tásos tűzoltóság szervezése, felszerel- sének beszerzése és korszerű új tűzoltó- tólaktanya, mentőállomás létesítése ér- dekében súlyos anyagi áldozatokat hoz- zott.

Az önkéntes tűzoltó testület, mely a multban a polgárság, az intézmény ba- rátainak áldozatkészségéből fejtett ki országosan is elismert működést, ma újból a város közönségének áldozat- készségéhez fordul.

Kénytelen ezt annál is inkább tenni mert a testületnek ma vagyona, vagy jövedelme egyáltalán nincs.

A világháboru alatt készpénz vagyona- t 18.600 arany koronát magyar hadi- kölcsönkötvénybe fektette.

A szomorú emlékü román uralom nemcsak feloszlatta a testületet, hanem annak egyenruha és felszerelés vagyona- t fillérékért elherdálta.

A magyar jogszabályok értelmében Nagyvárad városában 24 tiszt és 300 főnyi legénységből álló önkéntes tűzoltó testület — egyben mentő alakulatot — is kell szervezni, fenntartani és fel- szerelni.

A mult tradíciói és a felsőbb rendel-

kezések alapján az önkéntes tűzoltótes- tület zenekarát is újjászervezi, sőt mű- ködését — a román uralom alól át- mentett hangszereinek szükségességét kiegészítésével — már meg is kezdte.

Hisszük, hogy Nagyvárad közönsége is megérti azt az áldozatos munkát, melyet az önkéntes tűzoltó testület a multban önzetlenül kifejtett és a jövő- ben is kifejtetni szándékozik.

Felkérjük a város közönségét, hogy a multban tapasztalt támogatását ne vonja meg a testülettől és annak mű- ködését — akár mint alapító, akár mint pártoló tag — támogatni szives- kedjék.

Alapító tagként — az alapszabály 15. paragrafusa értelmében — az vehető fel aki a testület részére egyszer s mindenkorra legalább 200 pengőt fizet. Pártoló taggá az vehető fel — az alap- szabály 16. paragrafusa értelmében — aki a testület részére évi 6 pengőt fizet.

Bizalommal és szeretettel kérek min- denkit, hogy a testület alapító, illetve pártoló tagjainak sorába belépni és eme elhatározását a tűzoltóparancs- nokságnál szóval, vagy írásban beje- lenteni sziveskedjék.

Minden fillér, amely a magasabb nemzeti, hazafias és emberbaráti célo- kért küzdő önkéntes tűzoltó testület fenntartását segíti elő, a közrend, köz- jó és közbiztonság oltárára hozott ál- dozat.

Nagyvárad, 1941. évi március hé.

Dr. Soós István s. k.
Nagyvárad thj. város
polgármestere.

Nagyvárad thj. város polgármestere,
10043—1941. sz.

Hirdetmény

Nagyvárad thj. város polgármeste- re a 9370—1940. M. E. rendelet 1- s-ának 8. pontja értelmében felhívja a hegyközségi szőlő- és gyümölcsös- tulajdonosokat, hogy földjeiket ideje- korán és maradéktalanul műveljék meg.

Az idézett rendelet alapján attól az ingatlan tulajdonostól, aki ingatlanát nem műveli meg, vagy azt teljesen elhanyagolja, az ingatlanművelések- nek jogát el kell vonni, illetve azt zárgondnoki kezelésbe kell venni, mert nem tűrhető el az, hogy bárhol és egyetlen négyszögöl területen in- gatlan megműveletlenül maradjon.

Nagyvárad, 1941. március 26.

Dr. Soós István,
polgármester.

19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.

19.20 Mi az ellenpont. Adám Jenő, a Zeneművészeti Főiskola tanára a Skálától a szimfóniáig című elő- adássorozatának VI. része.

20.10 A dühös kutya. Felolvasás.

20.40 Tavaszsi hanglemezűjdonások.

21.40 Hírek.

22.00 Mindenből egy keveset. Közveti- tés az Ostende kávéházból. But- tola Ede tánczenekara játszik a Rajkók zenekara muzsikál.

23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.

23.30 Hanglemezek. Jazz-zongoraszá- mok.

24.00 Hírek.

Budapest II.

18.30 Német nyelvtanítás. Szentgyörgyi Ede dr. előadása.

19.00 Kurina Simi cigányzenekara.

20.00 Hírek.

20.10 Bach J. S.: Keresztfa-kantáta.

20.40 Miért vagyunk biztosítva a Mabi- nál? Hindy Zoltán dr. a Mabi ve- zérigazgatójának előadása.

21.10 Beethoven: VI. szimfónia (Bosz- toni Szimfónikusok, vez. Kusze- viczkij) Hanglemez.

Frenczel Sándor

tükör és üvegsziszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képkerepezés
Melegágyrámák és üvegek

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.
Telefon: 19-13

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Nagyváradon bérbeadó pékséget ke- resek. Békéscsaba, Hajnal u. 15. szám. Zacharie György. 65

Butorozott szoba azonnal kiadó. Sal Ferenc utca 29. 135

Adás-vétel

Keresünk megvételre egy könnyű ru- gos hintót. Ajánlatokat a kiadóba „két fogatú” jelgére. 158

Eladó egy alig használt 37-es fekete női félcipő. Wesselényi utca 15. 139

Vendéglős ház 400 [] öi telekkel Bi- harkeresztes vasutállomásnál berende- zéssel és joggal együtt 3200 pengőért eladó. Berendezés és jog nélkül pedig 2200 pengőért. Felével áivehető. Érdek- lődni Ladik Sándor, Nagyvárad, Má- tyás király u. 52. szám lehet. 152

Aranyat, magas aron veszek. Órák, ékszer javítok. Gyenge István éksze- rész, Rakoczi u. 19. 753

Ócska paplan vattát állandóan ve- szek. Sziliget u. 5. Szuterin. 75

Allást nyee

Keresztény gépirónó magyar, német nyelvtudással azonnalra felvétetik. — Borgoprundi Papirgyárhoz. Ajánlatok Grünberger Papirraktár, Sas palota, Nagyvárad. 157

Ügyes varrólányokat, tanulókat fel- veszek Szilassy Vilma szalon, Hlatky utca 7. 155

Elsőjére ügyesen kézimunkázó leányt kifutónak felvesz Bodáné, Kossuth u. 18. szám. 154

Gyakorlott keresztény könyvelőt pár éves praxissal keresünk. Fényképes ajánlatok életleírással: Vegyi és Elel- miszeripari r. t., Nagyvárad. 151

Gyakorlott keresztény laboránsd azonnalra felvétetik. Vegyi és Elelmi- szeripari R. T., Mátyás király út 68 szám. 131

Allást keres

Keresztény kereskedő 34 éves. rak- tárnoki vagy felügyelői alkalmazást keres. 5000 pengő készpénz óvadékkal is rendelkezem. Cimeket „Jobb jövő” jelgére a kiadóba kérek. 123

Elveszett

Elveszett Tóth József névre szóló vény-füzet. Megtaláló jutalmat kap Aristotel utca 27. 154

Elveszett Incze József névre szóló bórkiutalási szelvény. Megtaláló jutal- mat kap Horthy Miklós ut 39. 154

Kiadótulajdonos:

SENET LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda Rt.
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad, Szilagy/ Dezső-utca 5. szám.